

"A'lâ-yı illiyyîn" nedir, neresidir; Risalelerdeki manası, Kur'an'daki mana ile aynı mı?

Ala-yı illiyyin: Cennette en yüksek derece. Cenâb-ı Hakk'ın indinde en iyilerin ve kâmillerin derecesine ve makamına denir.

Alâ-yı illiyyîn; *"yücelerin en yücesi; en ileri nokta.; cennetteki üstün makam",* **esfel-i sâfilîn** ise *"aşağuların aşağısı, sefillerin en sefili, cehennemın en derin azap mahalli"* şeklinde tarif edilmiştir. Bu birinci manada, daha çok cennet ve cehennem makamlarına işaret ediliyor. Yani mekan açısından makam vurgusu vardır.

Diğer bir manası da; insanın manen mazhar olabileceği terakki ve tekemmül seviyesidir. Yani insan manen nihayetsiz terakki ve tekemmül kabiliyetine sahip olduğu gibi, nihayetsiz tedenni ve alçalma kabiliyetine de sahiptir. İşte insanın manen nihayetsiz terakki ve tekemmülüne "**a'lâ-yı illiyyîn**" denilmiş, nihayetsiz sukut ve tedennisine de "**esfel-i safilin**" tabir edilmiştir. Risale-i Nur'da a'la-yı illiyyin tabiri daha çok bu anlamında kullanılmıştır.

Üstat bu manaya şu şekilde işaret ediyor:

"Bak o zat öyle bir maksad, öyle bir gâye için saadet isteyip duâ ediyor ki: İnsanı ve bütün mahlukatı, esfel-i safilin olan fenâ-i mutlaka sukuttan, kıymetsizlikten, fâidesizlikten, abesiyetten a'lâ-yı illiyyîn olan kıymete, bekaya, ulvi vazifeye, mektubât-ı samedaniye olması derecesine çıkarıyor."(1)

(1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Lâsiyyemalar.](#)